

Vuosikertomus 2023

Valtuuston kevätkokous 23.-24.5.2024

Kertomus Suomen Journalistiliiton toiminnasta vuonna 2023

1. Yleistä

Vuoden tärkeimpiä edunvalvonta-asioita olivat alkuvuonna käydyt työehtosopimusneuvottelut, valmistautuminen kevään eduskuntavaaleihin ja vaikuttaminen hallitusohjelmaan sekä valmistautuminen itsensätyöllistäjien kollektiivisiin neuvotteluihin.

Eduskuntavaalien 2023 lähestyessä jatkoimme vaikuttamistyötä tavoitteenamme saada omat hallitusohjelmatavoitteemme kirjatuksi laajasti uuden hallituksen hallitusohjelmaan. Lopputulos oli valitettavan laiha. Keskeistä tavoitetta mediapoliittisesta ohjelmasta ei saavutettu, eikä kaupallisen median toimintaedellytyksiä parannettu. Yleisradion rahoitusta ja toimintaa asetettiin selvittämään parlamentaarinen työryhmä. Pientä valonpilkahdusta oli nähtävissä itsensätyöllistäjien ja freelancereiden sosiaaliturvaan liittyvissä kysymyksissä.

Yksi tärkeä painopisteistämme oli avata neuvottelut itsensätyöllistäjien työehdoista Medialiiton kanssa heti toimintavuoden alussa. Neuvottelujen kariuduttua Medialiiton vastustukseen aloimme valmistautua neuvotteluihin suoraan media-alan työnantajien kanssa.

Suureksi iloksemme yli kymmenen vuoden työ tuotti vihdoon tulosta, kun elokuva- ja tv-tuotantoa koskeva työehtosopimus todettiin vihdoon yleissitovaksi. Jatkossa kaikkien elokuva- ja tv-tuotantoalalla toimivien työnantajien on siis noudatettava työehtosopimusta.

Erosimme kansainvälisestä journalistiliitosta IFJ:stä tammikuussa pitkän harkinnan jälkeen. Eron perusteena oli muun muassa toiminnan läpinäkyväisyys ja puutteellinen tiedotus varojen käytöstä.

Vuoden lopussa saimme paljon negatiivista julkisuutta, kun keskustelu päätoimittaja Maria Petterssonin kirjan lähteytyksestä nousi poikkeuksellisen laajaan julkisuuteen. Keskustelu päättyi eri vaiheiden jälkeen Petterssonin irtisanoutumiseen. Valtuusto käsitteli asiaa syyskokouksessaan ja toivoi ponsillaan sen selvittämistä, miten asian viestintä hoidettiin ja millainen vaikutus keskustelulla oli liiton maineeseen. Selvitystyö aloitettiin joulukuussa.

Sijoitusmarkkinat elpyivät loppuvuonna vallalla olleista vaikeista korko-, inflaatio- ja geopoliittisista riskiympäristöistä. Arvio sijoitusten tuotosta vuodelle 2023 ylittyi reippaasti siksi, että pystyimme palauttamaan tilinpäätökseen edelliselle vuodelle kirjattuja sijoitusten arvonalennuksia noin 870 000 euron arvosta. Tilinpäätöksen tulos vuonna 2023 nousi näin 293 866,70 euroa plussalle.

Uusi hallintomme aloitti nelivuotiskautensa 2023–2026 ja valiokunnat sekä muut työryhmät valittiin alkuvuodesta.

2. Edunvalvonta

Tavoitteemme työehtosopimusneuvotteluissa oli muiden työmarkkinoiden tapaan neuvotella vain vuoden 2023 palkankorotuksista eli niin sanotusta optiovuodesta. Kun optiosopimuksen mukaisista palkankorotuksista ei lopulta päästy sopimaan, irtisanoimme omat työehtosopimuksemme ja neuvottelimme palkkojen lisäksi myös sopimusten tekstikysymyksistä. Työehtosopimusneuvottelut käytiin alkuvuodesta 2023.

Yhteinen tekstikysymys koski perhevapaiden palkallisia päiviä. Pääsimme tasa-arvoiseen ratkaisuun vain Yleisradion työehtoneuvotteluissa. Muilla sopimusaloilla ”isät” saavat edelleen tyytyä työehtosopimuksen mukaan lyhyempään kuuden päivän palkalliseen aikaan. Tämä on syrjivää, ja ilmoitimme jo neuvotteluissa, että olemme valmiita riitauttamaan tilanteet, joissa näin tapahtuu. Pidimme asiassa myös yhteyttä tasa-arvovaltuutetun toimistoon.

Tavoitteenamme oli irtautua työmarkkinoilla olevasta haitallisesta toimintatavasta, jossa palkankorotuksia rajoittaa ventialojen neuvottelema katto ja jossa työehtosopimusten sisällöt eivät juuri uudistu. Kuitenkin yleinen palkkalinja piti koko Suomessa melko kattavasti, emmekä juuri päässeet ylittämään sen tasoa.

Tiedotimme ja koulutimme jäseniämme muuttuneista työehtosopimusmääräyksistä.

Valvoimme työnantajan toimien lainmukaisuutta sekä annoimme jäsenillemme neuvontaa, koulutusta ja lakiapua. Vuoden alusta oikeusturvavakuutuksen kattavuus laajeni riita-asioiden lisäksi myös rajatusti rikosasioihin, ja vakuutuksen korvauskatto nousi 14 000 eurosta 25 000 euroon, kun vaihdoimme vakuutuksen Turvasta Fenniaan.

Tuimme luottamushenkilöitämme ja jäseniämme muutosneuvotteluissa sekä niiden jälkihoidoissa. Uudistimme muutosneuvotteluoppaan. Laadimme uuden määräaikaisen työn oppaan.

Meillä on yhteistyösopimukset kaikkien palkansaajakeskusjärjestöjen – Akava, SAK ja STTK – kanssa. Jatkoimme hyvää yhteistyötä kaikkien keskusjärjestöjen kanssa. Teimme yhteistyötä myös keskusjärjestöjen jäsenliittojen kanssa. Osallistuimme SAK Sopimusasiantuntijoiden, SAK Lakilekan, SAK Juristien, SAK Työsuojeluvastaavien ja SAK Tasa-arvovastaavien sekä Työturvallisuuskeskuksen viestintäalan työalatoimikunnan toimintaan.

Yhtenä painopistealueenamme oli konsernitoiminnan aktivointi.

Pyrimme laajentamaan luottamushenkilöverkostoaamme, erityisesti elokuva- ja tv-tuotannoissa, muun muassa aloittamalla syksyllä tähän tähtäävän työehtosopimuksen työryhmätyön. Selvitimme luottamushenkilöiden ja työsuojeluvaltuutettujen jaksamista, ajankäyttöä ja toimintaedellytyksiä.

Teetimme Kantar Publicilla keväällä työmarkkinatutkimuksen freelancejäsenillemme. Tutkimuksessa selvitettiin vuoden 2022 laskutusta ja ansioita.

Selvitimme kyselyllä jäsentemme toiveita ja tarpeita saada tehdä lyhennettyä työaikaa tai saada palkattomia vapaita. Kannatus molemmille oli hyvin suurta.

Työsuhteisten etuja ajaessamme – esimerkiksi työehtosopimusneuvotteluissa – kiinnitimme huomiota siihen, kuinka päätökset vaikuttavat muihin kuin kokoaikaisissa vakituisissa työsuhteissa työskenteleviin, esimerkiksi freelancereihin.

Freelancereiden edunvalvontaan liittyviä kysymyksiä esiteltiin luottamushenkilöiden koulutuksessa, muun muassa marraskuun luottamushenkilöpäivillä. Muistutimme lehdistön työehtosopimuksessa olevasta kirjauksesta luottamushenkilön tiedonsaantioikeudesta freeasioissa.

Lehdistö

Neuvottelimme lehdistön työehtosopimuksesta keväällä. Uudeksi sopimuskaudeksi sovimme 1.5.2023–30.4.2025.

Kesäkuussa maksettiin 580 euron kertaerä. Henkilökohtaisia palkkoja korotettiin heinäkuun alusta alkaen 3,5 %:n suuruisella yleiskorotuksella. Myös vähimmäispalkat ja vuorolisät nousivat 3,5 %.

Journalistiliiton ja Medialiiton välisessä palkkausjärjestelmätyöryhmässä oli selvitetty palkkausjärjestelmän kehittämistä. Työehtoneuvotteluissa päädyimme lisäämään perusluokitukseen uuden palkkaryhmän 2c, ja muokkasimme journalistisen työn vaativuuden arviointia koskevan oppaan (JOVA) tekstiä sekä mallia työsuorituksen arviointiin.

Sanoman radiot

Sovimme Sanoma Media Finlandin yrityskohtaisen, Nelonen Median radioiden journalisteja koskevan työehtosopimuksen sopimuskaudeksi 1.5.2023–30.4.2025 kuten lehdistössäkin. Kesäkuussa maksettiin 580 euron kertaerä. Henkilökohtaisia palkkoja korotettiin heinäkuun alusta alkaen 3,5 %:n suuruisella yleiskorotuksella.

Kustannustoimittajat

Neuvottelimme kustannustoimittajien työehtosopimuksesta keväällä. Uudeksi sopimuskaudeksi sovimme 1.5.2023–30.4.2025.

Kesäkuussa maksettiin 502 euron kertaerä. Henkilökohtaisia palkkoja korotettiin heinäkuun alusta alkaen 3,5 %:n suuruisella yleiskorotuksella. Myös vähimmäispalkat nousivat 3,5 %.

Yleisradio

Neuvottelut Ylen ohjelmatyöntekijöiden työehtosopimuksesta käytiin Paltan kanssa helmikuussa 2023 tiiviissä aikataulussa. Neuvottelutulos saavutettiin 28.2.2023. Työehtosopimus on kaksivuotinen ja sen voimassaolo päättyy 28.2.2025.

Työehtosopimuksessa päästiin ainoana sopimusaloistamme ratkaisuun yhdenvertaisista perhevapaista.

Neuvottelutulokseen pääseminen edellytti sitä, että samanaikaisesti neuvottelutuloksen kanssa solmittiin erikseen Yleisradion kanssa paikalliset sopimukset toisen sopimusvuoden palkankorotuksista sekä kolmen kuukauden palkallisen adoptiovapaan säilyttämisestä.

Palkkoja korotettiin vuonna 2023 kesäkuussa maksetulla 520 euron suuruisella kertaerällä sekä 3,5 %:n yleiskorotuksella.

Freelancerit

Tavoitteenamme oli avata kollektiiviset neuvottelut freelancereiden työehdoista ja palkkioista Medialiiton kanssa heti toimintavuoden alussa. Kuukausia kestäneen selvittelyn jälkeen Medialiitto ilmoitti, ettei se neuvottele asiassa, sillä sen mukaan kilpailulainsäädäntö ei mahdollista neuvotteluja. Kilpailu- ja kuluttajaviraston vastakkaisesta kannasta huolimatta Medialiitto ei muuttanut omaansa. Tämän jälkeen aloimme valmistautua neuvotteluihin suoraan media-alan työnantajien kanssa. Neuvotteluihin valmistauduttiin neuvottelukunnissa, joista toinen nimettiin lehdistön ja kustantamoiden ja toinen Yleisradion kanssa käytäviin neuvotteluihin.

Toteutimme freestrategiaa toiminnassanne. Teimme työtä mediayritysten freelance-sopimusten ja työn hinnoittelun parantamiseksi. Annoimme yhdessä freelancereita edustavien yhdistystemme

kanssa freelancereille neuvontaa, koulutusta ja lakiapua.

Keväällä toteutetun freelancereiden työmarkkinatutkimuksen mukaan freelancereiden laskutus ja verotettava tulo ovat nousseet hieman korona-ajan jälkeen. Vaikka freelancereiden ansiot ovat nousseet, on ero alan työsuhteisten keskimääräisiin ansioihin edelleen merkittävä. Freelancerin euro on 62 senttiä. Lisäksi työmarkkinatutkimus kertoi, että kolmasosalla freelancereista sopimukset perustuvat toimeksiantajan joustamattomiin sopimusehtoihin ja vain yhdeksän prosenttia freelancereista pystyy laatimaan sopimusehtonsa itse.

Yhtyneet

Sovimme Yleisradion freelancereita koskevan Yhtyneet-sopimuksen kaudelle 1.3.2023–28.2.2025.

Palkkioita korotettiin kesäkuun alusta 4,5 % suuruisella yleiskorotuksella, jossa oli huomioitu yleisen linjan mukainen kertaerä.

MTV

Neuvottelimme ja sovimme MTV Oy:n sisällöntekijöiden työehtosopimuspytökirjan kaudelle 24.2.2023–28.2.2025.

Palkkoja korotettiin heinäkuun alusta 3,5 % suuruisella yleiskorotuksella. Lisäksi kesäkuussa maksettiin 500 euron kertaerä.

Elokuva- ja tv-tuotannot

Vuoden alussa neuvottelimme Elokuva- ja TV-tuotantoja koskevasta työehtosopimuksesta. Uudeksi sopimuskaudeksi sovimme 3.3.2023–31.1.2025.

Henkilökohtaisia palkkoja korotettiin 1.4.2023 alusta 2,5 %:lla ja 0,5 %:n yrityskohtaisella erällä. Vähimmäispalkkoja korotettiin 3 %:lla. Kertaerä 498 euroa maksettiin kolmessa 166 euron erässä vuonna 2023, jotta mahdollisimman moni alalla työskentelevä pääsi sen piiriin.

Palkkojen lisäksi sovittiin kahdesta kehittämishankkeesta, joista toinen koskee yleissitovuuden edistämistä ja toinen luottamushenkilö- ja työsuojeluvaltuutettujärjestelmän kehittämistä.

Mediaringin työehtosopimukseen neuvotellut ratkaisut noudattivat elokuva- ja TV-tuotantoa koskevan työehtosopimuksen linjauksia.

Yleissitovuuden vahvistamislautakunta totesi 5.6.2023 elokuva- ja tv-tuotantoa koskevan työehtosopimuksen yleissitovaksi.

Av-käännösala

Neuvottelimme av-käännösyriyten kanssa uudesta työehtosopimuksesta huhtikuussa. Tavoitteenamme oli saada entistä kattavampi joukko yrityksiä mukaan työehtosopimukseen sekä neuvotella itsensä työllistävien av-kääntäjien palkkioista ja työehdoista. Yksi uusi av-käännösyritys liittyi sopimukseen. Ensimmäistä kertaa Suomessa sovimme työehtosopimuksessa myös yrittäjiä koskevista vähimmäispalkkioista.

Muut alat

Kaupallisten radioiden saamisessa laajemmin työehtosopimusten piiriin aloimme valmistella yhteydenottoa Bauer Mediaan.

3. Yhteiskuntavaikuttaminen

Vaikutimme eduskuntavaalien jälkeiseen uuteen hallitusohjelmaan. Viestimme omia hallitusohjelmataivoitteitamme, jotka koskivat yhtä mediapolitiikkaa, journalistien turvallisuutta laadukkaan tiedonvälityksen takeena sekä itsensätyöllistäjien saamista yhdenvertaiseen asemaan. Osallistuimme hallitusohjelmaneuvotteluissa kuulemiseen kaupallisen median toimintaedellytysten parantamiseksi.

Muistutimme päättäjiä myös siitä, että Yleisradion rahoitus on pidettävä poliittisten suhdanteiden ulottumattomissa ja sen tehtävät on säilytettävä nykyisen laajuisina ja suojassa poliittisilta intohimoilta. Yleisradio on merkittävä kulttuuri-instituutio ja vahva julkisen palvelun Yleisradio yhdessä vahvan kaupallisen median kanssa on suomalaisen tiedonvälityksen tukijalka.

Muistutimme puolueita siitä, että media-alan vaikuttava päätöksenteko on hajallaan eri ministeriöissä. Tämä vaikuttaa osaltaan siihen, että media-alan toimintaedellytykset ovat jo pitkään heikentyneet, koska niitä ei tarkastella kokonaisuutena. Tavoitteenamme oli, että Suomeen saataisiin mediapoliittinen ohjelma jossa muun muassa luotaisiin suuntaviivat sille, miten alaa voitaisiin kehittää kokonaisuutena.

Viestintälainsäädäntö

Juristi Tytti Oras toimi jäsenenä oikeusministeriön julkisuuslain ajantasaistamistyöryhmän vuoden 2023 lopulle jatkuneen toimikauden ajan. Pyrimme edistämään julkisuusperiaatteen parempaa toteutumista käytännössä. Vaikutimme alan työtehtäviin liittyviin lainsäädäntöhankkeisiin korostaen muun muassa lähdesuojan merkitystä.

Muu vaikuttamistyö

Ajoimme mediatukien käyttöönottoa. Muissa Pohjoismaissa mediaa tuetaan selvästi enemmän kuin Suomessa: se saa suoraa tukea valtiolta ja arvonlisäverokannat ovat matalammat. Tämän lisäksi esitimme, että arvonlisävero tulisi poistaa lehdistä ja kirjoilta. Teimme myös tässä asiassa vaikuttamistyötä yhteistyössä muun muassa Medialiiton kanssa.

Vaikutimme omin toimin ja yhdessä Itsensätyöllistäjien yhteistyöryhmän (ITSET) kanssa hallitusohjelmaan. Tavoitteemme olivat itsensätyöllistäjien neuvotteluvallan toteutuminen EU-komission suuntaviivojen mukaisesti, työsopimuslain soveltamisalamääräyksen täsmentäminen niin, ettei työsuhteita voida naamioida yrittäjätyöksi sekä yhtäläinen sosiaaliturva myös itsensätyöllistäjille osana sosiaaliturvauudistusta. Näistä sosiaaliturvakirjauksia saatiin hallitusohjelmaan.

Toimimme yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa häirinnän ja verkkovihan torjumiseksi. Viestimme päättäjille, että maalittamista on hillittävä kaikin keinoin kuitenkin niin, ettei journalistinen sananvapaus vaarannu. Ajoimme sitä, että kaikilla journalistisilla työpaikoilla tulisi olla saatavilla apua verkkovihan kohteeksi joutuneelle. Viestimme päättäjille, että kansainvälisten alustayhtiöiden toimintaa on säädeltävä niin, että ne kantavat vastuunsa muun muassa alustoillaan leviävistä laittomista uhkauksista.

EU:ssa vuoden tärkein asia kannaltamme oli Medianvapaussäädös, Media Freedom Act, jonka valmistelu eteni. Kommentoimme lakiluonnosta yhdessä Euroopan journalistiliitto EFJ:n kanssa. Seurasimme ja kommentoimme myös muita EU-säädöksiä kuten strategiseen journalistien häiritsemiseen pureutuvaa SLAPP-direktiiviä.

Koulutuspolitiikka

Osallistuimme Opetushallituksen koulutus-, kulttuuri- ja viestintäalojen ennakointiryhmän toimintaan. Ryhmässä käsiteltiin esimerkiksi tekoälyn, työelämän kohtaanto-ongelmien ja kestävyyskriisin vaikutuksia tulevaisuuden koulutustarpeisiin. Opetushallituksen selvitysten perusteella tiedottajat, toimittajat ja kielten asiantuntijat -ammattiryhmän työllisyysnäkömät ovat kohtalaisella tolalla. Vuoteen 2028 ulottuvassa arvioinnissa työntekijöitä on tarjolla enemmän kuin työpaikkoja, mutta ylitarjonta on niin vähäistä, että kokonaistilanne todettiin tasapainoiseksi.

Opetushallituksen media-alan työelämätoimikunnassa osallistuimme toisen asteen ammatillisiin tutkintoihin liittyvien työelämäkysymyksen arviointiin.

Toimittajakoulutuksen neuvottelukunnassa osallistuimme neuvottelukunnan työtä valmistelemaan työvaliokunnan toimintaan sekä kaikkiin kokouksiin. Valitsimme neuvottelukuntaan myös freelancer-kentän edustajan. Näin vahvistimme freelancereiden asemaa myös koulutuskysymyksissä.

Journalistiliiton ja Medialiiton koulutustyöryhmä ei kokoontunut 2023 aikana. Sovimme ay-koulutuksista suoraan liittojen toimistojen välillä.

Haluamme vahvistaa oppilaitosten täydennyskoulutustarjontaa ja kehittää erilaisia työssä oppimisen malleja. Erytystä huomiota on kiinnitettävä av-alan epävakaisiin tuotantonäkyymiin ja niistä seuraaviin haasteisiin työllistymisessä ja osaamistarpeissa.

Lausunnot ja kannanotot

- Asiantuntijalausunto lakivaliokunnalle pakkokeinolain muuttamisesta 10.1.
- Journalistiliitto osallistui Euroopan komission kuulemiseen Euroopan sananvapaussäädöksestä 23.1.
- Journalistiliiton lausunto Toimittajien sananvapaustuomio vaikeuttaa yleisön tiedonsaantia 27.1.
- Asiantuntijalausunto lakivaliokunnalle julkisuuslain 24§:n muuttamisesta 19.1.
- Asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle julkisuuslain 24§:n muuttamisesta 13.2.
- ITSET-ryhmän hallitusohjelmataavoitteet: kollektiivisen neuvotteluoikeuden toteutuminen varmistettava 15.2.
- Journalistiliiton lausunto Valtioneuvoston asetukseen valtioneuvostuksesta tiedonvälitykseen ja uutismedioiden tukemiseen vuonna 2023 27.2.
- Media- ja kulttuurijärjestöt: Lukemista ei saa verottaa! 14.3.
- Journalistiliitto: Freelancerit haluavat puolustaa oikeuksiaan – työnantaja väittää laittomaksi 27.3.
- Medialiitto ja Journalistiliitto tuomitsevat toimittajan kimppuun käymisen 26.4.
- Lausunto lakivaliokunnalle SLAPP-kanteisiin liittyen 9.5.
- Uuden hallituksen varmistettava neuvotteluoikeuden toteutuminen EU-komission suuntaviivojen mukaisesti 9.5.
- Suomen freelance-journalistit tuomitsee poliisin puuttumisen journalistien työhön 16.5.
- Journalistiliitto: Sama korvaus samasta työstä 26.5.
- Journalistiliiton lausunto rikostiedustelulainsäädännön kehittämistarpeista 24.8.
- Lausunto oikeusministeriölle yleisen tietosuoja-asetuksen toimivuudesta ja sen soveltamiseen liittyvistä kokemuksista 5.9.
- Journalistiliiton lausunto työttömyysturvain muutoksista 14.9.
- Av-alan toimintaedellytykset on turvattava – eduskunnan on syytä palauttaa av-kannustin budjettiin 10.10.
- Journalistiliitto: Gazan sota on tragedia myös journalisteille 8.11.
- Journalistiliiton lausunto liittyen valtiovarainministeriön selvitykseen pörssiyritysten hallintarekisteröityjen osakkaiden tietojen asettamisesta saataville julkiseen rekisteriin 8.11.

- Journalistiliiton vastaukset kulttuuripoliittisen selonteon taustakysymyksiin 20.11.
- Journalistiliitto: KHO:n päätös on uhka sananvapaudelle Korkeimman hallinto-oikeuden päätös, jonka mukaan työnantajan maksamat toimittajan asianajokulut ovat verotettavaa tuloa, on vaarallinen ennakkotapaus suomalaiselle journalismille. 13.12.
- Journalistiliiton lausunto vientivetoista työmarkkinamallia ja sovittelujärjestelmän kehittämistä koskevista hallitusohjelmakirjauksista 21.12.

4. Sananvapaus ja journalismin etiikka

Vihapuhe ja journalistien häirintä verkossa on edelleen suuri ongelma sekä uhka sananvapaudelle. Väheksyvä puhe journalisteja ja ammattijournalismia kohtaan on vähitellen muodostunut lähes salonkikelpoiseksi, kun sitä harjoittavat myös valtakunnan tason poliitikot. Yhdeksi ilmiöksi tästä muodostui twiittimme kesällä 2023. Twiitissä osoitimme tuenosoituksemme Iltalehden toimittaja Ida Erämaalle, joka joutui poliitikkojen maalittamaksi. Twiitti sai lähes miljoona lukukertaa ja siitä seurasi aktiivista keskustelua poliitikkojen tavasta maalittaa journalisteja.

Syksyllä 2023 teimme jäsenkyselyn journalistista työtä tekeville jäsenillemme liittyen siihen, onko tiedonsaanti poliitikoilta ja virkahenkilöiltä vaikeutunut. Kyselyyn vastasi 181 jäsentä. Yli puolet vastanneista koki, että virkahenkilöiden kanssa työskentely on vaikeutunut paljon tai jonkin verran. Syynä vastaajat pitivät mediaan kohdistuvan epäluulon lisääntymistä sekä haastateltavien tai kuvattavien pelosta joutua arvostelun kohteeksi esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.

Toimimme aktiivisesti Julkisen sanan neuvostossa ja sen kannatusyhdistyksessä. Journalistiliittoa kannatusyhdistyksessä edusti puheenjohtaja Hanne Aho, joka toimi myös kannatusyhdistyksen hallituksessa. Journalistiliiton edustajiksi Julkisen sanan neuvostoon valittiin vuoden jatkoajalle Helsingin Sanomista tutkijanuralle siirtynyt Alma Onali ja hänen varajäsenekseen Tuuli Tahkokorpi Iltalehdestä. Heidän lisäksi Journalistiliittoa edustavat Julkisen sanan neuvostossa Timo Sipola Ylestä ja freelancer Jani Tanskanen sekä heidän varajäseninään Paula Liesmäki Maaseudun Tulevaisuudesta ja Asta Tenhunen Savon Sanomista.

Journalistisen kulttuurin edistämissäätö Jokesin toimintakertomus on liitteenä (liite 1).

5. Tekijänoikeudet

DSM-direktiiviin perustuvat tekijänoikeuslain uudistukset tulivat voimaan 1.4.2023. Muutoksia oli edeltänyt vuosien vaikuttamistyö, jota yhteistyössä tekijäfoorumien työvaliokunnan kanssa jatkettiin lainsäätöprosessin loppumetreille asti.

Ylen ja Journalistiliiton välisten tekijänoikeussopimusten päivittäminen oli Ylen kanssa sovitusti odottanut lakiuudistuksen valmistumista. Neuvottelut Ylen kanssa päästiin käynnistämään uudelleen syksyllä.

Toimimme aktiivisesti Kopiostossa, jossa olemme edustettuina niin hallituksessa, jaostoissa kuin työryhmissä.

Neuvoimme ja koulutimme jäsenistöämme tekijänoikeusasioissa. Pyynnöstä asiantuntijamme kävivät luennoimassa oppilaitoksissa ja erilaisten sidosryhmien järjestämissä tilaisuuksissa.

6. Jäsenpalvelut ja järjestötoiminta

Valtuustokauden 2023–2026 valiokunnat ja työryhmät valittiin alkuvuodesta, ja ne saivat työnsä käyntiin.

Jäsenhankintavaliokunta aloitti kautensa tutustumalla ulkopuolisten organisaatioiden jäsenhankintaprosesseihin. Näin saimme arvokasta tietoa siitä, miten jäsenhankintaa harjoitetaan muualla ja miten parhaita käytäntöjä voisi siirtää meidän käyttöömme.

Yhdistysten yhteisiä tilaisuuksia tukeva, kahden vuoden mittainen porkkanarahakokeilu osoittautui onnistuneeksi. Yhteisiä tilaisuuksia järjestettiin 27 kertaa ja niihin osallistuttiin noin 800 kertaa. Budjetoimme molemmille vuosille 30 000 euroa porkkanarahaa, mutta rahaa käytettiin alle 20 000 euroa. Palautimme ylijääneen rahan yhdistyksille. Onnistuneen kokeilun myötä syysvaltuusto päätti jatkaa porkkanarahaprojektia kahdella vuodella. Jatkossa on mahdollista saada tukea myös etäosallistujista, vaikka toivommekin tapahtumien olevan pääsääntöisesti läsnätilaisuuksia.

Jäsenviestintävaliokunta muun muassa kartoitti loppuvuodesta yhdistysten ja osastojen näkemyksiä työtaistelunvalmiudesta ja -halukkuudesta.

Muodostimme työsuhteisista freelancereista oman jäsenryhmän vuonna 2021. Heidän tulonsa vaihtelevat usein kuukausittain ja voivat tulla monesta eri lähteestä. Siksi prosenttiperusteisen jäsenmaksun laskeminen joka kuukausi on heille hankalaa. Valtuuston syyskokous päättikin, että aloitamme valmistelutyön työsuhteisten freelancereiden jäsenmaksun uudistamiseksi.

Jäsenrekisteritarjoajamme Avoine ilmoitti ajavansa alas monia meille välttämättömiä toimintoja hyvin nopealla aikataululla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että meillä on kaksi vuotta aikaa siirtää rekisterimme uuden yhteistyökumppanin hoiviin, mikä vaatii merkittävästi resursseja. Uudet rekisterialustat tarjoavat parannuksia nykyisiin toimintoihin verrattuna, muun muassa käyttäjäystävällisyys on jäsenten ja yhdistysten näkökulmasta huomattavasti parempi.

Tapahtumajärjestelmämme Tapahtumakone vaihdettiin loppuvuodesta Lyyti-järjestelmään. Syy vaihtoon liittyi yrityskauppaan, jonka myötä Tapahtumakoneen ylläpito- ja tukipalvelut eivät enää vastanneet tarpeisiimme.

Vuoden 2023 jäsentilastot ovat liitteenä (liite 2).

Mediakunta

Mediakunta jatkoi kasvuaan. Osuuskuntaan liittyi vuoden aikana 33 uutta jäsentä, vuoden lopussa jäseniä oli 325. Mediakunnan liikevaihto kasvoi 2 094 334 euroon, ja tulos oli 21 058,28 euroa. Mediakunta jatkoi Journalistiliitolta saamansa pääomallainan takaisinmaksua.

Mediakunta huolehti muuan muassa jäsentensä töiden laskutuksesta ja auttoi palkkio- ja sopimusneuvotteluissa. Mediakunta esitteli toimintaansa alan opiskelijoille ja Journalistiliiton jäsenille kursseilla ja koulutuksissa.

Tutkimustoiminta

Journalistiliiton järjestökuvatutkimus toteutettiin keväällä. Tutkimuksella selvitettiin jäsenten näkemyksiä liitosta. Edellisiin tutkimuksiin verrattuna muutokset ovat melko pieniä, mutta parannusta on tapahtunut liki kaikilla osa-alueilla.

Vuoden aikana teimme 11 Webropol-kyselyä.

- Itsensätyöllistäjien tavoitekysely 2.2.
- Lehdistön tes-neuvottelutavoitteet 21.2.
- Kustannustoimittajien tes-neuvottelutavoitteet 21.2.
- Haastattelujen ja kuvauslupien saaminen poliitikoilta ja virkahenkilöiltä 7.9.
- Kysely organisaatioille jäsenhankinnasta 12.9.
- Kysely jäsenhankinnasta 12.9.

- Luottamushenkilö tai työsuojeluvaltuutettu – kerro miten jaksat ja millaiset toimintaedellytykset sinulla on toimiessasi työpaikkasi luottamushenkilönä 13.9.
- Kysely oikeudesta lyhennettyyn työaikaan ja palkattomaan vapaaseen 3.10.
- Enkät om rätten till förkortad arbetstid och ledighet utan lön 6.10.
- Kysely liiton järjestövalmiudesta 13.11.
- Ylen itsensäyöllistäjien tavoitekysely 15.12.

Opiskelijatoiminta

Opiskelijatoiminnan valiokunnassa, opiskelijayhteistyöryhmässä, toimi vuonna 2023 edustajat kymmenestä korkeakoulusta, joissa opetetaan journalismia tai journalistiikkaa, viestintää sekä elokuva- ja tv-alaa. Opiskelijayhteistyöryhmän jäsenet eli opiskelijalähettiläät toimivat yhdyshenkilöinä Journalistiliiton ja oman korkeakoulunsa opiskelijoiden välillä. Lisäksi paikalliset lähettiläät ovat olleet apuna Journalistiliiton opiskelijalähettiläälle opiskelijoiden sitouttamisessa Journalistiliittoon. Opiskelijayhteistyöryhmä kokousti vuoden aikana neljä kertaa. Kokousten välillä opiskelijayhteistyöryhmä kommunikoi muun muassa sähköpostitse sekä omassa Telegram-ryhmässään.

Korkeakoulukohtaiset opiskelijalähettiläät järjestivät liiton avustuksella kukin alueellaan vähintään yhden liittoa ja ammatillisia aiheita käsittelevän opiskelijoille suunnatun tapahtuman. Tapahtumat olivat pääsääntöisesti lähitapahtumia, mutta osa järjestettiin hybridimallilla. Teimme yhteistyötä myös liiton jäsenyhdistysten kanssa opiskelijatapahtumien järjestämiseksi.

Opiskelijayhteistyöryhmä osallistui Journalistiliiton vuotuisen Opiskelijaseminaarin suunnitteluun. Päävastuu ja käytännön järjestelyt seminaarista kuuluivat Journalistiliiton opiskelijalähettiläälle. Järjestimme seminaarin kaksipäiväisenä tapahtumana lokakuussa Helsingissä. Seminaari oli jälleen kovin kysytty ja ilmoittautumisia tuli runsaasti enemmän kuin seminaariin mahtui.

Viestimme opiskelijatoiminnasta vuoden aikana liiton Instagram-tilillä. Julkaisimme kanavalla opiskelijoille oleellista ajankohtaista tietoa liitosta, sen toiminnasta ja tapahtumista. Lisäksi viestimme opiskelijoita koskevista aiheista aktiivisesti korkeakoulujen viestinnän, journalismin ja journalistiikan sekä elokuva- ja tv-alan ainejärjestöille sähköpostitse lähetetyissä tiedotuskirjeissä. Vuoden aikana lähetimme myös yhden tiedotuskirjeen kaikille liiton opiskelijajäsenille.

Vuoden viimeisenä päivänä liitolla oli 1010 opiskelijajäsentä, 96 jäsentä enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2023 liittoon liittyi 319 uutta opiskelijajäsentä.

Koulutus- ja muut jäsentapahtumat

Valtaosa koulutuksista tuotettiin edelleen verkossa. Jäsenpalautteen perusteella tarjosimme kuitenkin myös lukuisia lähitapahtumia. Palasimme joillakin verkkokursseilla oppimista hyvin tukevaan malliin, jossa osallistumisen edellytys oli tehtävien tekeminen etukäteen ja tarjolla oli henkilökohtaista palautetta. Tuotimme myös moniosaisia koulutuksia kertakurssien lisäksi tarjotaksemme jäsenille hieman tavanomaista perusteellisempia sisältöjä ja oppimiskokemuksia.

Vuoden koulutusteemaksi nousi generatiivinen tekoäly, jotka käsiteltiin eri näkökulmista viidessä jäsentapahtumassa. Toinen poikkeuksellista suosiota saanut koulutusteema oli mobiilivideon kuvaaminen ja editointi. Jäsenten pyynnöstä järjestimme aiheesta vuoden aikana kolme webinaaria ja neljä työpajaa. Teimme koulutusyhteistyötä useiden järjestöjen, toimitusten ja kouluttajien kanssa. Käytimme koulutuksissa edelleen runsaasti omien jäsentemme asiantuntemusta.

SET ry:n jäsenille tarjosimme oman kiintiön freeseminaariin. SET ry:n edustajat osallistuivat ensimmäistä kertaa seminaarin ohjelman suunnitteluun.

Sananvapautta, median toimintaedellytyksiä ja demokratian globaalia kriisiä käsitelimme useissa webinaareissa ja keskustelutilaisuuksissa, myös yhteistuotantona muun muassa DocPoint-dokumenttielokuvafestivaalin ja Euroopan komission Suomen-edustuston kanssa. Tarjolla oli

tänäkin vuonna useita tapahtumia englanniksi.

Jatkoimme viestijöille kohdennettujen koulutusten tarjoamista yhdessä HSJ:n ja SFJ:n kanssa. Lisäksi järjestimme viestijätapahtumia yhdessä Julkisen alan viestijöiden ja Tiedetoimittajain liiton kanssa. Arvoimme jäsenille 15 lippua tutkivan journalismin Tutki-konferenssiin ja sponsoroimme tapahtumaa.

Ay-koulutukset

Tarjosimme luottamushenkilöille ja työsuojeluvaltuutetuille ay-koulutuksena perus- ja jatko-koulutusta. Tiedot ja neuvottelutaidot -peruskurssi toteutettiin kaksi kertaa. Teemakoulutuksissa käsitelimme muutosneuvotteluja, työaikaa ja neuvottelutaitoja. Koulutuksia järjestettiin sekä lähitapahtumina että verkossa.

Journalistiliiton koulutustapahtumat 2023

Journalistiliiton ja Medialiiton hyväksymät palkalliset ay-kurssit on **lihavoitu**.

Onko vapaa journalismi uhattuna EU:ssa?	23.1.	25	Eurooppa-sali, Helsinki ja Teams
Teema: Muutosneuvottelut	24.1.	25	Teams
Journalistit demokratian vartijoina - yleisökeskustelu DocPoint-festivaaleilla	5.2.	40	Bio Rex, Helsinki
Kipinää kirjoittamiseen: parhaat vinkit ja henkilökohtainen palaute	7.2. ja 9.2./10.2./14.2.	43	Teams
Teknologia-akatemia: terveysteknologian tulevaisuus	8.2. ja 17.8.	50	Suomen Akatemian auditorio, Youtube ja Kaupin kampus, Tampereen yliopisto
Tiedot ja neuvottelutaidot	14.-15.2.	7	Teams
Mobilien i effektivt bruk	2.2. ja 15.2.	21	Liiton toimisto ja Teams
Kiinnostaako ura maailmalla?	1.3.	40	Teams
Kännykkä tehokäyttöön ja mobiilivideo haltuun	8.3. ja 25.5.	30	Liiton toimisto ja Teams
Teema: Työaika	14.3.	10	Teams
Yhdistyspäivät	14.-15.3.	26	Sokos Hotel Tripla, Helsinki
Freetyön peruskurssi (SFJ:n kanssa)	23.3.	25	Teams
Tiedot ja neuvottelutaidot	29.-30.3.	11	Inkalan kartano
Näin menestyt ja kehität toimintaasi viestintäyrittäjänä (yhdessä HSJ:n ja SFJ:n kanssa)	4.4.	65	Teams
Svenska seminarium	22.-23.4.	32	Scandic Julia, Turku
Neuvottelutaitoja Joensuussa	25.4.	13	Ravintola Kerubi, Joensuu
Elections, journalism and Nato – what is going on in Turkey 26.4.	26.4.	18	Teams
Tiktok - onko järkeä aktivoitua ja ottaa riski?	27.4.	50	Zoom ja extranetin koulutuskirjasto
Freeseminaari	28.-29.4.	55	Scandic Koskipuisto, Tampere

Sanan valta -seminaari: neuvottelu- ja argumentointitaitoja työpajoissa (Tiedetoimittajain liiton kanssa)	3.5.	40	Tieteiden talo, Helsinki
Teknologia-akatemia: osaaminen ja tulevaisuuden teknologiat	24.5.	55	Black Box, Tripla, Helsinki ja Youtube
Virvoitusta uutiserämaahan kesätoimittajille	21.6.	25	Teams
Konserniseminaari	1.-3.9.	15	Silja Symphony ja Tukholma
Kännykkä tehokäyttöön ja mobiilivideo haltuun	20.9. ja 11.10./12.10.	46	Liiton toimisto ja Teams
Viestijöiden ilta: viestinnän mittarit ja mitä niillä tehdään (HSJ:n ja SFJ:n kanssa)	26.9.	30	Kaisa-talo, Helsinki
Taitavan äänenkäytön ja puheopin perusteita	28.9.	60	Teams
Avoiding burnout in an always-on culture	4.10.	32	Zoom
Teema: Luottamushenkilö neuvottelijana	10.10.	17	Liiton toimisto, Helsinki
Opiskelijaseminaari	12.-13.10.	60	Scandic Pasila, Helsinki
Tutustutaan tekoälyn perusteisiin, kokeillaan ja keskustellaan	24.10.	82	Teams
How to establish a newspaper and make it profitable in these difficult times?	25.10.	19	Teams
Luottamushenkilöpäivät	31.10.-1.11.	58	Sokos Hotel Vaakuna, Hämeenlinna
Queer-näkökulmia laadukkaaseen journalismiin ja viestintään	2.11.	23	Liiton toimisto, Helsinki
Teknologia-akatemia: tekoäly hyötykäytössä – näin se näkyy mediassa	6.11.	65	Eteläranta 10 ja Youtube
Freetyön peruskurssi (SFJ:n kanssa)	6.11.	35	Teams
Julkisen alan viestinnän ja median yhteistyö – miten se sujuu käytännössä, mistä löytyy kehittämistä? (Julkisen alan viestijät ry:n kanssa)	9.11.	85	Teams
Freetyön jatkokurssi (SFJ:n kanssa)	28.11.	50	Teams
Tiedejulkisuuden uusia pelisääntöjä – uutisia yksinoikeudella? (Tiedetoimittajain liiton kanssa)	5.12.	83	Teams
Työterveyspsykologin vinkit: tunnista uupumisen merkit, jaksaa paremmin arjessa	13.12.	38	Teams

Aloitteet

Kevätvaltuusto 25.-26.5.2023

- Pirkanmaan Journalistien aloite viestintäkoulutuksen järjestämisestä luottamushenkilöille. Aloite hyväksyttiin. Viestintäkoulutus on otettu osaksi ay-koulutusten sisältösuunnittelua. Sitä tarjotaan jatkossa teemaan soveltuvien kurssien yhteydessä, esimerkiksi konserniseminaarissa 2024. Aloite on loppuun käsitelty.

- Suomen freelance-journalistien aloite luottamushenkilöiden ja freelancereiden yhteistyön tiivistämisestä. Aloite hyväksyttiin.
Luottamushenkilöille suunnatuissa koulutuksissa on ollut syksystä 2023 asti pysyvästi mukana itsensäyöllistäjiin liittyvää asiaa. Vuoden 2024 alussa teimme luottamushenkilöille kyselyn freelancereita koskevasta tiedonsaantioikeudesta. Kysely jatkuu vuosittain. Aloitteeseen liittyvä viestintäkampanja toteutettiin keväällä 2024.
Aloite on loppuun käsitelty.
- Helsingin Seudun Journalistien aloite opiskelijoiden jäsenkriteereiden muuttamisesta. Aloite hylättiin.
- Itä-Suomen sanomalehtimiesyhdistyksen aloite valtuuston hyväksymien aloitteiden toteutumista systemaattisesti seuraavan työtavan käyttöön ottamisesta. Aloite hyväksyttiin. Aloitteiden seuranta toteutetaan vuosikertomuksessa. Kertomuksessa todetaan, onko aloite hyväksytty vai hylätty, ja mitä hyväksytylle aloitteelle on tehty. Lopuksi mainitaan aloitteen status (aloitteen täytäntöönpano on kesken tai aloite on loppuun käsitelty).
Aloite on loppuun käsitelty.

Syysvaltuusto 30.11.–1.12.2023

- Helsingin Seudun Journalistien aloite toimitusosastojen perusavustuksen nostamiseksi. Aloite hyväksyttiin.
Keväällä 2024 toteutettiin osastopalautusten käyttökysely yhdistyksille. Kyselyn vastauksien pohjalta käydään kevätvaltuustossa 2024 keskustelu mahdollisesta osastopalautuksen korottamisesta.
Aloitteen täytäntöönpano on kesken.
- Helsingin Seudun Journalistien aloite liiton jäsenetujen selkiyttämistä. Aloite hyväksyttiin ja käsiteltiin syysvaltuustossa 2023.
Aloite on loppuun käsitelty.
- Pohjois-Suomen Journalistien aloite liiton koulutusten matkakulujen korvattavuudesta. Aloite hylättiin.

7. Kansainvälinen toiminta

Ero kansainvälisestä journalistiliitosta IFJ:stä tammikuun viimeisenä päivänä 2023 oli alkuvuoden suurin uutinen kansainvälisessä toiminnassamme. Ero astui voimaan heinäkuussa. Suomen Journalistiliitto erosi IFJ:stä samaan aikaan Tanskan, Norjan ja Islannin liittojen kanssa. Aihe nousi laajasti uutisiin myös kotimaassa. Eron syy oli IFJ:n huono hallinto, mikä näkyi muun muassa päätöksenteon läpinäkymättömyytenä, puutteellisena tiedottamisena IFJ:n taloudesta sekä ongelmina kongresseissa, erityisesti luottamushenkilövaaleissa. Ongelmat olivat olleet pitkään tiedossamme, mutta ero tuli mahdolliseksi vasta sen jälkeen, kun Euroopan liitto EFJ oli Izmirin kongressissaan kesällä 2022 muuttanut sääntöjään niin, että liitto voi kuulua EFJ:hin kuulumatta IFJ:hin. Aiemmin nämä jäsenyydet olivat päällekkäisiä. Pohjoismaisten liittojen jälkeen Saksan DJV, kaksi belgialaista liittoa sekä Hollannin ja Sveitsin liitot ovat eronneet IFJ:stä.

Kansainvälinen valiokunta pohti eron jälkeen kansainvälisen toiminnan tulevaisuutta. IFJ:ltä säästytävää jäsenmaksua (vuonna 2022 runsaat 40 000 euroa) tulee ainakin osittain käyttää muuhun kansainväliseen toimintaan. Vuonna 2023 SJL tekikin ylimääräisen lahjoituksen Euroopan liitolle EFJ:lle sen jälkeen, kun EFJ vetosi jäseniinsä. EFJ:n budjettiin tuli yllättävä vaje, kun IFJ ei uusinut yhteistyösopimusta EFJ:n kanssa. Sopimus sisälsi taloudellisen tuen EFJ:lle.

Maailman sananvapaustilannetta leimasivat vuonna 2023 edelleen sodat. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkui, vaatien vuonna 2023 ainakin kahden työtä tekevän journalistin hengen. Lahjoitimme EFJ:n ja IFJ:n Ukraina-rahastoon yhteensä 5 000 euroa.

Gazassa Hamas-järjestön ja Israelin välisessä konfliktissa menehtyi Committee to Protect Journalists -järjestön mukaan vuoden 2023 kolmen viimeisen kuukauden aikana 72 palestiinalaista, 3 libanonilaista ja 2 israelilaista journalistia. Lausuimme Gazan journalistien tilanteesta useita

kertoja ja muistutimme maailmaa siitä, että Gazan sota on journalismin kannalta historiallinen tragedia.

Tilanne jatkui vaikeana myös monessa muussa maassa. Valko-Venäjällä itsenäinen journalismi on ajettu alas liki täydellisesti, ja kymmeniä journalisteja on vankilassa. Journalismi on vaikeuksissa myös monissa muissa maissa: saimme jatkuvasti avunpyyntöjä muun muassa afganistanilaisilta ja irakilaisilta kollegoilta.

Suomi pärjää edelleen globaalissa vertailussa hyvän sananvapauden maana. Toimittajat ilman rajoja -järjestön indeksissä Suomi pysyi viidennellä sijalla, jonne Suomi putosi vuonna 2022.

Olemme mukana Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö Etyjin journalistien turvallisuutta seuraavassa työryhmässä sekä loppuvuodesta 2023 alkaneessa Euroopan neuvoston kampanjassa journalistien turvallisuuden takaamiseksi.

Euroopan journalistiliitto EFJ:n vuosikokous pidettiin toukokuussa 2023 Haagissa. EFJ:n agendalla vuoden aikana olivat erityisesti EU:n sananvapaussäädös sekä journalistien turvallisuuskysymykset.

EFJ:n työryhmissä edustivat toimittaja Sari Taussi radio- ja tv-toiminnan asiantuntijaryhmässä BREG:ssä, juristi Sanna Nikula EFJ:n tekijänoikeustyöryhmä AREG:issa ja freelance-työryhmässä FREG:ssä freelancetoimittaja Maria Markus varallaan juristi Eveliina Tuominen. Tuomisen äitiysvapaan ajan tehtävässä toimi juristi Hanna-Marilla Zidan.

Pohjoismaiden journalistiliittojen NJF:n puheenjohtajamaana oli vuoden 2023 loppuun saakka Tanska. Kokouksissa puhututti IFJ-ero ja kansainvälisen solidaarisuustyön tulevaisuus. Muita pohjoismaisia puheenaiheita olivat muun muassa freelancereiden kollektiivinen neuvottelu oikeus sekä työehtosopimusasiat.

Arktisen alueen yhteistyöelin Barents Press jatkoi toimintaansa, vaikka virallisesti yhteydet venäläisiin on katkaistu. Barents Press kuitenkin kokoontui myös vuonna 2023 Helsingin Sanomain säätiöltä saamansa avustuksen turvin. Avustuksella tuettiin maanpaossa eläviä journalisteja.

Viestintä ja kehitys -säätiö Vikes toimi vuonna 2023 toista vuotta ulkoministeriön ohjelmaturvakeijärjestönä. Vikes toteutti ohjelmaa yhdessä 15 kumppanin kanssa. Keski-Amerikassa tuettiin itsenäistä mediatoimintaa ja Myanmarissa dokumenttifilmikoulua. Naistoimittajien tasa-arvoa edistettiin Tansaniassa ja Nepalissa ja maaseudun ääntä tuotiin kuuluville Itä-Afrikan yhteisöradio-portaalia kehittämällä. Somaliassa tuettiin journalistien ammattiyhdistystoimintaa ja aloitettiin rauhanjournalismiohjelma. Tampereen yliopiston kanssa aloitettiin kestävän journalismin opintokokonaisuuden kehittäminen.

8. Journalisti – Journalisten

Journalisti ilmestyi vuoden aikana kymmenen kertaa, minkä lisäksi julkaisimme runsaasti verkkojuttuja. Nopeat uutiset ja kommentit julkaisimme viipymättä verkossa, pidemmät jutut, analyysit ja ajattomat artikkelit pääsääntöisesti ensin paperilehdessä. Oma verkkosisältöä teimme useita kertoja viikossa. Julkaisimme verkossa myös lähes koko paperilehden sisällön. Teimme juttuja suomeksi ja ruotsiksi. Toimitus jakoi sisältöjä aktiivisesti sosiaalisen median kanavissaan.

Journalistin sisällössä keskityimme muun muassa media-alan tapahtumiin, journalistiseen työhön, työntekijöiden oikeuksiin, liiton ja ammattiyhdistysliikkeen asioihin, jäsentemme ja muiden kiinnostavien alojen edustajien henkilöjuttuihin sekä sananvapauteen, ammattietiikkaan ja media-alan ilmiöihin. Pyrimme tekemään juttuja monipuolisesti eri jäsenryhmistä ja työntekotavoista sekä haastattelemaan ihmisiä ympäri maata. Kansijutut käsittelivät työhyvinvointia, eduskuntavaaleja, journalistien asuinpaikkoja, irtisanomisia, päätoimittajien johtamisoppeja, kulttuurijournalismia,

toimittajien maalittamista, tv- ja elokuva-alan työllisyyttä, Ahvenanmaan toimittajien arkea ja JSN:n päätöksiä.

Verkossa vuoden luetuin juttu oli toimittaja Marja Honkosen kirjoittama uutinen Ylen Pariisin-kirjeenvaihtaja Annastiina Heikkilää vastaan tehdystä lokakampanjasta. Kaksi seuraavaksi luetuinta juttua olivat toimittaja Manu Haapalaisen kirjoittamia. Toinen oli lehden kansijuttu Rami Mäkisestä ja toinen viestintäministeri Lulu Ranteen haastattelu.

Journalistin päätoimittaja Maria Pettersson irtisanoutui Journalistiliiton palveluksesta 8.12.2023. Irtisanoutumista edelsi hänen kirjoittamansa kirjan lähteytyksestä syntynyt julkinen keskustelu. Petterssonin tehtäviä hoiti loppuvuoden ajan virkaa tekevänä päätoimittajana Journalistin toimitussihteeri Manu Marttinen.

9. Viestintä

Journalistiliiton viestinnän julkaisutoiminta oli vuonna 2023 aktiivista. Julkaisimme vuoden aikana 109 tiedotetta ja uutista. Näistä 65 myös ruotsiksi ja 7 englanniksi. Jaoimme tiedotteet netissä, somessa ja jäsenkirjeissä, osa myös mediajakelulla. Ajankohtaiset tes-neuvotteluviestit kerroimme puheenjohtajan kirjeillä, jotka lähetimme suoraan jäsenillemme sähköpostitse. Sosiaalisen median julkaisuja teimme yli 1 000.

Kesällä puolustimme poliitikkojen maalittamisen kohteeksi joutunutta jäsentämme. Keväällä viestimme työehtosopimusneuvotteluista ja uusista sopimuksista. Muita laajasti julkisuuteen nousseita teemoja olivat liiton ero Kansainvälisestä Journalistijärjestö IFJ:stä, itsensäyöllistäjien neuvottelut, media-alan ahdinko, hallitusohjelman työelämäheikennykset ja päättynyt jäsenetuyhteistyö Viking Linen kanssa. Loppuvuonna tuimme Gazan journalisteja, jotka joutuivat hengenvaaraan konfliktin keskellä. Medianäkyvyytemme osumilla mitattuna kaksinkertaistui edellisvuodesta, 1 099:ään (2022: 512).

Sosiaalisen median kanavien seuraajamäärä kasvoi ennätystasolle, saimme vuoden aikana 1 485 uutta seuraajaa (2022: 627). Omien somejulkaisujen saamat reaktiot lisääntyivät myös selvästi (+66 %). Kun otamme vahvasti kantaa yhteiskunnallisesti tärkeisiin teemoihin, kuten sananvapaus, saamme somessa hyvin huomiota ja lisää seuraajia. Myös kevyemmät sisällöt kiinnostavat, etenkin Instagramissa, jossa julkaisimme 170 kuvaa ja videota. Sosiaalisessa mediassa näkyi vuoden aikana poliitikkojen ja median suhteiden kiristyminen keskustelun kärjistymisenä ja polarisoitumisena. Jäsenkirjeemme on edelleen erittäin suosittu viestintäkanava. Suomenkielisen kirjeen avasi 5 000–8 000 jäsentä, ruotsinkielisen 500–800. Järjestökuvatutkimuksen (2023) mukaan jäsenkirje on jäsentemme mielestä liiton tärkein viestintäkanava.

Uudistimme nettisivumme vuoden 2023 aikana. Yhteistyökumppaniksi valikoitui kilpailutuksen kautta Red & Blue -yhtiö. Teimme paljon töitä sivuston suunnittelussa ja sisällön tuottamiseksi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Sivut saatiin lähelle julkaisukuntoa loppuvuoden aikana. Sivut avattiin helmikuussa 2024.

Suomenkielisillä nettisivuillamme vierailtiin 170 000 kertaa, keskimäärin 450 kertaa vuorokaudessa (2022: 400), parhaimmillaan useita tuhansia kertoja vuorokaudessa. Sivustolta haettiin tietoa etenkin jäseneduista, pressikortista, sananvapaudesta ja jäsenvakuutuksista. Kävijät lukivat myös paljon liittoa koskevia uutisia.

Loppuvuonna viestinnässämme näkyi päätoimittaja Maria Petterssonin kirjan lähteytykseen ja irtisanoutumiseen liittynyt julkinen keskustelu sekä Journalistiliiton aiheeseen liittyneet kannanotot. Tapaus oli viestinnän kannalta hyvin poikkeuksellinen. Viestintää käsiteltiin myös syysvaltuustossa, jossa valtuusto ponnellaan ilmaisi toiveensa saada selvitys muun muassa asian viestinnästä. Asian käsittely jatkuu vuodelle 2024.

10. Journalistiliiton henkilöstö

Journalistiliiton päätoimisena puheenjohtajana toimi Hanne Aho, edunvalvontajohtajana Petri Savolainen, talous- ja hallintopäällikkönä Sirpa Hannula. Palvelujohtajana toimi Simon Huldén sekä Journalistin päätoimittajana ja viestintäyksikön johtajana Maria Pettersson 8.12. asti, mistä alkaen tehtävässä toimi virkaa tekevänä Manu Marttinen. Johdon assistenttina sekä valtuuston ja hallituksen sihteerinä toimi Kira Närhi.

Edunvalvontayksikössä juristeina olivat Tuomas Aalto, Sanna Nikula, Tytti Oras ja Eveliina Tuominen sekä työehtoasiantuntija Marika Väisänen. Kansainvälisten asioiden asiantuntija oli Salla Nazarenko. Eveliina Tuomisen perhevapaasijaisena toimi elo-joulukuun ajan Hanna Zidan.

Palveluyksikössä koulutuspäällikkönä oli Nina Porra, koulutusassistenttina Päivi Isoniemi sekä jäsenasiain hoitajina Arja Katila ja Jaana Mäki. Osa-aikaisena opiskelijälähettiläänä toimi Satu Hurme. Elokuusta alkaen Päivi Isoniemi siirtyi jäsenasiainhoitajaksi ja tapahtumakoordinaattorina aloitti osa-aikaisessa työsuhteessa Terttu Toroskainen.

Talous- ja hallintoyksikössä oli talousassistenttina Annamari Schildt ja toimistoassistenttina Mari Metsikkö.

Journalistin päätoimittajana toimi Maria Pettersson, toimitussihteerinä Manu Marttinen, toimittajana Marja Honkonen ja AD:na Heli Saarela. Toimittaja Nina Erho oli työvapaalla koko vuoden HSJ:n toiminnanjohtajana ja häntä sijaisti Manu Haapalainen. Manu Marttisen ollessa kirjoitusvapaalla tammi-maaliskuun ajan häntä sijaisti toimittaja Aune Waronen. Maria Petterssonin työsuhteen päätyttyä 8.12. Manu Marttinen toimi Journalistin vt. päätoimittajana ja Marja Honkonen toimitussihteerinä. Tiedottajana toimi Mika Heijari.

Joulukuun lopussa Journalistiliitossa työskenteli yhteensä 23 kokopäiväistä henkilöä sekä kaksi osa-aikaista henkilöä.

Yt-neuvottelukuntaan kuuluivat Simon Huldén (puheenjohtaja), Annamari Schildt (sihteerinä), Petri Savolainen, Tuomas Aalto, Tytti Oras ja Sirpa Hannula.

11. Valtuusto

Valtuusto kokoontui vuoden aikana kahteen viralliseen kokoukseen ja yhteen ylimääräiseen kokoukseen. Kevätkokous pidettiin 25.-26.5., syyskokous 30.11.-1.12. ja ylimääräinen tes-valtuusto 27.4. Valtuuston puheenjohtajana toimi Antti Laakso (RTTL), 1. varapuheenjohtajana Kaisa Kauppila (HSJ) ja 2. varapuheenjohtajana Sini Silván (TJY).

Valtuuston 2022–2026 kokoonpano:

Etelä-Pohjanmaa (2) Brunnström Jonas, Eriksson Heidi

Etelä-Suomi (1) Koskinen Teppo

HSJ (21) Salin Tasja, Mannermaa Antti, Turunen Vesa, Bjon Sylvia, Salonen Petro, Haimi Toivo, Lamminen Katja, Eronen Johanna, Lundelin Katriina, Ojala Ilja, Penttinen Marja, Paananen Veera, Ahlroth Jussi, Topelius Taneli, Simberg Ari, Törmänen Valtteri, Raijas-Turva Hanna, Veivo Erja, Lankinen Jussi, Rajala Aino, Kauppila Kaisa

Häme-Uusimaa (1) Lyy Petri

Itä-Suomi (1) Mansikka Tiina

Keski-Pohjanmaa (1)	Nikula Jouni
Keski-Suomi (2)	Koivula Jukka, Mertaniemi Harri
Savo-Kainuu (1)	Noponen Ilona
Kymenlaakso (1)	Kaarto Antti
Pohjois-Karjala (1)	Huttunen Pasi
Pohjois-Suomi (3)	Pikkupeura Risto, Akimo Minna, Kosonen Leena
Satakunta (1)	Anttila Maarit
Pirkanmaa (3)	Aaltio Marja, Peltoniemi Mikko, Venttola Elina
Turku (2)	Silvån Sini, Setälä Ritva
RTTL (22)	Ahlfors John, Alm Jesper, Arpalahti Laura, Blomberg Jenni, Blomberg Juha, Gustafsson Marko, Hakala Juha, Hellman Minna, Jegorow Sirpa, Keränen Marjaana, Laakso Antti, Laamanen Minna, Lauriala Miika, Mattila Risto, Miettinen Satu, Pursiainen Eva, Räihä Tapio, Siiskonen Mia, Sirén Katarina, Stolt Petra, Takaniemi Annika, Vöntönen Päivi
Åland (1)	Harald Emma
SFJ (7)	Helander Jussi Riku, Paldanius Maria, Kankaanpää Jaakko, Markus Maria, Tuomasjukka Tuukka, Turunen Sami, Vuokko Riina
SET (1)	Witkowski Janina
Opiskelijaedustajat (4)	Järvinen Katariina (Keski-Suomi), Kokko Mira (Pirkanmaa), Kettunen Niko (TJY), Kilpinen Emma (HSJ)

12. Hallitus

Hallitus piti vuoden 2023 aikana 14 kokousta sekä 5 ylimääräistä kokousta. Lisäksi pidettiin 4 sähköpostikokousta. Valtuuston puheenjohtaja Antti Laakso sekä varapuheenjohtajat Kaisa Kauppila ja Sini Silvån osallistuivat 17 hallituksen kokoukseen puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

Hallituksen kokoonpano oli

Aho Hanne, puheenjohtaja, 19/19
Gästgivar Jenni HSJ, 17/19
Hänninen Ville SFJ, 17/19
Inkinen Sanna Savo-Kainuu, 18/19
Kuusela Matleena SET, 12/19
Laitala Marko HSJ, 17/19
Martikainen Mikko RTTL, 16/19
Miettinen Jarno RTTL, 19/19
Pelttari-Heikka Sari PoJo, 19/19
Sainio Sari PJY, 19/19
Tanskanen Jani RTTL, 19/19
Varmavuori Marjaana HSJ, 19/19
Väre Sanna RTTL, 19/19

Antti Laakso RTTL, valtuuston puheenjohtaja 15/17
Kaisa Kauppila HSJ, valtuuston 1. varapuheenjohtaja 14/17
Sini Silvån TJY, valtuuston 2. varapuheenjohtaja 8/17

13. Valmisteluelimet

Hallituksella oli seuraavat valmistelu- ja toimielimet:

Freeneuvottelukunta

Hänninen Ville SFJ, puheenjohtaja 5/5
Kauppila Anu PoJo 5/5
Marila Rosanna SFJ 4/5
Nieminen Anna-Sofia SFJ 4/5
Nikula Mikko HSJ 5/5
Sauvola Jaakko RTTL 4/5
Tuomasjukka Tuukka SFJ 5/5
Waronen Aune RTTL 5/5
Tuominen Eveliina / Zidan Hanna SJL, sihteeri

Toimitus- ja viestintäneuvosto

Peltoniemi Mikko PJY, puheenjohtaja 4/4
Arvonen Päivi SFJ 3/4
Miettinen Jarno RTTL 3/4
Saukonpää Katri SET 3/4
Toivonen Janne RTTL 4/4
Pettersson Maria SJL, sihteeri (8.12. asti)

Järjestötyövaliokunta

Väre Sanna RTTL, puheenjohtaja 2/2
Honkanen Laura SET 2/2
Saxell Heta HSJ 2/2
Huldén Simon SJL, sihteeri

Järjestövalmiustyöryhmä / Kustannustoimittajat

Kauppila Kaisa, WSOY 2/2
Eronen Johanna, Kustannusosakeyhtiö Otava 2/2
Penttinen Marja, Sanoma pro -/2
Saxell Heta, Kustannusosakeyhtiö Otava 2/2
Huldén Simon SJL, sihteeri

Järjestövalmiustyöryhmä / Lehdistö

Nuoska Lauri, Sanoma/Ilta-Sanomat, puheenjohtaja 2/2
Brunnström Jonas, HSS-Media/Österbottens Tidning 2/2
Koskinen Teppo, Etelä-Suomen Sanomat/Keskisuomalainen -/2
Kärki Anita, Keskisuomalainen/Keskisuomalainen 2/2
Markus Maria, SFJ:n puheenjohtaja 2/2
Mertaniemi Harri, tes-valiokunta 2/2
Peurakoski Tomi, Otavamedia/Vene 2/2
Takala Anna, Sanoma/Helsingin Sanomat 1/2
Tammilehto Pirkko, Alma Talent/Kauppalehti 1/2
Huldén Simon SJL, sihteeri
Heijari Mika SJL

Jäsenhankintatyöryhmä

Martikainen Mikko RTTL, puheenjohtaja 6/6

Haapamatti Kirsi SFJ 4/6
Kälviäinen Eveliina PJY 6/6
Törmänen Valtteri HSJ 6/6
Väntönen Päivi RTTL 2/4 (1.6. alkaen)
Witkowski Janina SET 3/6
Heijari Mika SJL, sihteeri
Huldén Simon SJL
Pettersson Maria SJL (8.12. asti)

Jäsentyöryhmä

Huldén Simon SJL, puheenjohtaja 7/7
Erho Nina HSJ 7/7
Hannula Sirpa 6/7
Nieminen Anna-Sofia SFJ 6/7
Partio Marjo RTTL 7/7
Isoniemi Päivi SJL (1.8. alkaen)
Katila Arja SJL, sihteeri
Mäki Jaana SJL

Jäsenviestintävaliokunta

Varmavuori Marjaana HSJ, puheenjohtaja 5/5
Akimo Minna Pojo 5/5
Ikola Vilma HSJ 5/5
Lundelin Katriina HSJ 4/5
Mattila Risto RTTL 4/5
Nieminen Anna-Sofia SFJ 4/5
Huldén Simon SJL, sihteeri

Kansainvälinen valiokunta

Pelttari-Heikka Sari PoJo, puheenjohtaja 4/4
Haimi Toivo HSJ 3/4
Sipola Timo RTTL 3/4
Markus Maria SFJ 2/4
Koivula Jukka KSJ 4/4
Salovaara Outi ISSY 4/4
Yli-Ketola Liisa P-KJ 2/4
Nazarenko Salla SJL, sihteeri

Opiskelijayhteistyöryhmä

Gästgivar Jenni HSJ, puheenjohtaja 4/4
Holmberg Jimi RTTL 2/4
Honkola Noora HSJ 4/4
Juutinen Saimi HSJ 3/4
Järvinen Katariina KSJ 3/4
Kauppila Anu PoJo (1.9. asti) -/4
Kinnunen Silja PJY 4/4
Koivula Sara TJY 4/4
Mendelin-Sonny Susanna PoJo (alk. 1.9.) -/4
Rintala Johan-Sebastian SET 4/4
Rouhiainen Aino EPSY 1/4
Rökman Maria HSJ 1/4
Satu Hurme SJL, sihteeri

Talousvaliokunta

Laitala Marko HSJ, puheenjohtaja 7/7
Juutilainen Arno HUI 6/7
Koskinen Teppo ESSY 6/7
Schauman Patrik RTTL/YOT 5/7
Tegelberg Veera HSJ 4/7
Venttola Elina PJY 6/7
Hannula Sirpa SJL, sihteeri
Schildt Annamari SJL

Tekijänoikeusvaliokunta

Tanskanen Jani RTTL, puheenjohtaja 3/3
Jokinen Heikki SFJ 3/3
Kankaanpää Jaakko SFJ 3/3
Kuusela Matleena SET 1/3
Saukonpää Katri SET (10.12. asti) 3/3
Nikula Sanna SJL, sihteeri

Työehtovaliokunta / Kustannustoimittajat

Hanne Aho SJL, puheenjohtaja 4/4
Jonna Ahti HSJ 4/4
Jonna Boldt HSJ 3/4
Kristiina Kahri HSJ 4/4
Maaria Pätsi HSJ 4/4
Aino Rajala HSJ 4/4
Tiina Talvitie HSJ 4/4
Eveliina Tuominen/Hanna Zidan SJL, sihteeri

Työehtovaliokunta / Lehdistö

Aho Hanne SJL, puheenjohtaja 6/6
Ahlroth Jussi HSJ 6/6
Bjon Sylvia HSJ 6/6
Kuonanoja Hanna PoJo 6/6
Kärki Heikki KSJ 6/6
Mertaniemi Harri KSJ 6/6
Sainio Sari PJY 6/6
Savolainen Petri SJL 6/6
Oras Tytti SJL, sihteeri

Työehtovaliokunta / MTV

Savolainen Petri SJL, puheenjohtaja 2/2
Miettinen Jarno RTTL/MOT 2/2
Pyrhönen Kari RTTL/MOT 2/2
Romo Terhi RTTL/MOT 2/2
Savolainen Petteri RTTL/MOT 2/2
Aalto Tuomas SJL, sihteeri

Työehtovaliokunta / Tuotantoyhtiöt

Savolainen Petri SJL, puheenjohtaja 1/1
Kuusela Matleena SET 1/1
Saukonpää Katri SET 1/1

Honkanen Laura SET 1/1
Järvinen Heidi RTTL/MOT /1
Lindroos Heli RTTL/AVOT -/1
Väisänen Marika SJL, sihteeri

Työehtovaliokunta / Yhtyneet

Aalto Tuomas SJL, puheenjohtaja, sihteeri 1/1
Heliö Irmeli RTTL/FAO 1/1
Niemi Kalle RTTL/FAO 1/1
Oreto Tanja RTTL/FAO 1/1
Sauvola Jaakko RTTL/FAO 1/1
Svanfeldt Ingrid RTTL/FAO 1/1
Waronen Aune RTTL/FAO 1/1

Työehtovaliokunta / Yleisradio

Aho Hanne SJL, puheenjohtaja 6/6
Bergholm Sebastian RTTL 4/6
Blomberg Juha RTTL 3/6
Kokki Heidi RTTL 4/6
Laakso Antti RTTL 6/6
Martikainen Mikko RTTL 6/6
Pohjanen Kai RTTL 5/6
Pähti Petri RTTL 1/6
Salo Pekka TJ RTTL 5/6
Nikula Sanna SJL, sihteeri

Työelämävaliokunta

Inkinen Sanna SKJ, puheenjohtaja 3/3
Forsell-Hautamäki Monica TJY 3/3
Castro Elise SET 1/3
Gustafsson Marko RTTL/YOT 2/3
Lamminen Katja HSJ 3/3
Sallinen Milla PoJo 3/3
Aalto Tuomas SJL, sihteeri

Itsensäyöllistäjien neuvottelukunta

Petri Savolainen SJL, puheenjohtaja 5/5
Ville Hänninen SFJ 5/5
Anna-Sofia Nieminen SFJ 5/5
Maria Markus SFJ 4/5
Riina Vuokko SFJ 5/5
Eveliina Tuominen/Hanna Zidan SJL, sihteeri

Ylen Itsensäyöllistäjien neuvottelukunta

Petri Savolainen SJL, puheenjohtaja 2/3
Mikko Martikainen RTTL 2/3
Virve Kettunen RTTL 2/3
Antti Laakso RTTL 3/3
Jaakko Sauvola RTTL 3/3
Maija Sutela RTTL 3/3
Hanna Zidan SJL, sihteeri

14. Stipendit ja palkinnot

Järjestötekopalkinto

Viestimedian lehtien uusi yhteinen toimitusosasto

Työyhteisötekijäpalkinto ja siihen sisältyvä luottamusmiespalkinto

Anne Kantola HSJ

Liiton ansiomerkki

Hanna-Kaisa Hämäläinen SFJ, Marko Korhonen HSJ, Leena Kosonen PoJo, Anne Kotipuro PJY, Kirsi Mattila RTTL, Pekka Pajala Savo-Kainuu, Tapio Räihä RTTL, Soila Saroniemi HSJ.

Virkistysstipendit

Virkistysstipendejä myönnettiin Saariselälle 28 ja Vierumäelle 7 kappaletta.